

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

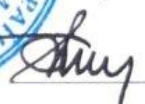
ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол 18.06.2025 № 6

Голова вченої ради

проф. НАМН України професор

 Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ**
Система соціальних служб, центрів та закладів України
(назва дисципліни)

Публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
(назва кафедри)

Освітньо-професійна програма	<u>Соціальна робота</u>
Галузь знань	<u>I Охорона здоров'я</u>
Спеціальність	<u>та соціальне забезпечення</u>
Спеціалізація	<u>110 Соціальна робота та консультування</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Мова навчання	<u>українська</u>
Статус освітнього компоненту	<u>обов'язковий</u>
Обсяг освітнього компоненту	<u>5 кредитів / 150 годин</u>

Робочу програму освітнього компонента «Система соціальних служб, центрів та закладів України» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Соціальна робота», навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 110 Соціальна робота та консультування та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИК:

Л. Мельничук Лариса МЕЛЬНИЧУК, завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи, доктор наук з державного управління

Робочу програму освітнього компонента обговорено та схвалено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи

Протокол від «14» 04 2025 року № 4

Завідувач кафедри Л. Мельничук Лариса МЕЛЬНИЧУК, д-р н. з держ. упр.

Погоджено з гарантом ОПП

Л. Мельничук Лариса МЕЛЬНИЧУК, завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи, доктор наук з державного управління

Робочу програму освітнього компонента обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Інституту післядипломної освіти

Протокол від «30» 04 2025 року № 5

Голова ВР

О. Шарикадзе Олена ШАРИКАДЗЕ, д.мед.н., професор

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
(назва кафедри)

Протокол від «28» травня, 2026 року № 7

Завідувач кафедри Л. Мельничук Мельничук Л.М. д.н. з держ. упр.
(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
(назва кафедри)

Протокол від «31» 08 2026 року № 10

Завідувач кафедри Л. Мельничук Л. Мельничук
(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

(назва кафедри)

Протокол від « » 202 року №

Завідувач кафедри
(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ЗМІСТ

№ з/п	Розділ	Стор.
1.	Опис освітнього компонента	4
2.	Мета та завдання освітнього компонента. Кваліфікаційна характеристика здобувача вищої освіти	5
3.	Програма освітнього компонента (тематика)	6
4.	Структура освітнього компонента (навчально-тематичний план викладання освітнього компонента)	8
5.	Теми практичних занять	10
6.	Самостійна робота. Організація самостійної роботи здобувача вищої освіти	12
7.	Індивідуальні навчально-дослідні завдання (для здобувачів денної форми здобуття освіти)	14
8.	Тематика та завдання для виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми здобуття освіти	15
9.	Методи навчання	16
10.	Перелік питань для підсумкового контролю	17
11.	Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	17
12.	Рекомендовані література та джерела (наукова та навчальна література, нормативно-правові акти, Інтернет-ресурси)	17

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Система соціальних служб, центрів та закладів України» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми «Соціальна робота».

Загальний опис Освітній компонент подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4 Статус освітнього компонента - нормативна компонента освітньо-професійної програми «Соціальна робота» Загальна кількість годин – 150 Розподіл годин для денної форми навчання: аудиторних – 72 самостійної роботи – 78 Розподіл годин для заочної форми навчання: аудиторних – 24 год.; самостійної роботи – 126 год	Галузь знань <i>I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення</i>	Нормативна	
		Рік підготовки	
		1	1
	Спеціальність <i>110 Соціальна робота та консультування</i>	Семестр	
		1	1
		Лекції	
		36	10
	Освітній ступінь <i>магістр</i>	Практичні	
		36	14
		Самостійна робота	
		78	126
	Вид контролю: диф. залік		

Міждисциплінарні зв'язки: Освітній компонент «Система соціальних служб, центрів та закладів України» базується на вивченні дисципліни «Соціальний менеджмент та маркетинг соціальних послуг» та є основою для вивчення дисциплін «Актуальні проблеми функціонування системи надання соціальних послуг», «Соціальна робота у системі охорони здоров'я». Крім того, отримані знання можуть бути використані при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності у сфері соціальної роботи.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Система соціальних служб, центрів та закладів України» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі соціальної роботи і належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра спеціальності І10 Соціальна робота та консультування.

Мета освітнього компонента: формування у свідомості здобувачів вищої освіти теоретико-прикладних основ організації та функціонування системи соціальних служб, центрів та закладів в Україні, вироблення навичок застосування одержаних теоретичних знань у практичній діяльності.

Завданнями вивчення освітнього компонента є:

- вивчення основних засад інфраструктурного забезпечення соціальної роботи, підходів до організації мережі об'єктів інфраструктури соціального призначення;
- розуміння особливостей функціонування соціальних служб, центрів надання соціальних послуг в Україні та світі, їхніх спеціалізованих формувань; проблем деінституціалізації надання соціальних послуг
- ознайомлення зі специфікою роботи територіальних центрів соціального обслуговування, їхніх структурних підрозділів;
- усвідомлення особливостей ресурсного забезпечення розвитку мережі об'єктів інфраструктури соціальної роботи; сучасних викликів та перспектив розвитку системи соціальних служб та закладів України.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг

ФК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

ФК 17. Здатність до планування, організації, координації, моніторингу соціальної роботи, оцінювання потреб у соціальних послугах

Soft skills: саморозвиток, здатність логічно і системно мислити, критичне мислення, вирішення проблем, прийняття обґрунтованих рішень, проведення презентацій.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти досягають таких програмних результатів:

ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях

ПРН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи

ПРН21. Забезпечувати планування, організацію, координацію, моніторинг соціальної роботи, оцінювання потреб у соціальних послугах

3. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМАТИКА)

Тема 1. Інфраструктура соціальної роботи: основні засади

Інфраструктура соціальної роботи: сутність, функції, класифікація. Багаторівневий підхід до організації мережі об'єктів інфраструктури соціального призначення. Нормативно-правові основи створення та забезпечення діяльності інфраструктурних об'єктів соціальної роботи. Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: цілі створення, умови та порядок функціонування. Проблеми деінституціалізації надання соціальних послуг.

Тема 2. Ресурсне забезпечення розвитку мережі об'єктів інфраструктури соціальної роботи

Визначення, види ресурсів розвитку мережі соціальних об'єктів (фінансові, кадрові, матеріально-технічні, інформаційні, методологічні, управлінські). Бюджетне інвестування розвитку мережі закладів соціальної роботи. Соціальне підприємництво як інструмент інвестування інфраструктури соціальної роботи та соціальних послуг. Використання механізмів державно-приватного партнерства у сфері соціальної інфраструктури. Фандрайзинг та грантрайтинг у соціальній роботі.

Тема 3. Система центрів соціальних служб

Історія розвитку соціальних служб в Україні та світі. Правові основи та порядок створення і функціонування центрів соціальних служб. Структура та організація системи соціальних служб. Зміст діяльності та основні завдання центрів соціальних служб на усіх територіальних рівнях. Порядок створення та умови функціонування центрів соціальних служб. Принципи діяльності.

Перелік послуг, які надаються центрами соціальних служб. Організація та управління діяльністю соціальних служб. Методичний та інформаційний супровід діяльності центрів базового рівня.

Тема 4. Спеціалізовані формування центрів соціальних служб

Загальні засади функціонування спеціалізованих формувань центрів соціальних служб. Сутність спеціалізації та класифікація спеціалізованих формувань. Методики та технології спеціалізованої соціальної роботи. Стаціонарні та денні служби (відділення), їх напрями діяльності. Центри соціально-психологічної допомоги. Служби первинного соціально-психологічного консультування. Мобільні бригади екстреного реагування. Система управління центрами соціальних служб.

Тема 5. Мережа центрів надання соціальних послуг.

Надавачі соціальних послуг: поняття та класифікація. Нормативно-правове регулювання створення та діяльності центрів надання соціальних послуг. Надавачі соціальних послуг державного/комунального сектору. Бюджетні заклади надання соціальних послуг: порядок утворення, реорганізації та ліквідації. Методичний та інформаційний супровід діяльності центрів надання соціальних послуг. Основні завдання та функції центрів надання соціальних послуг. Перелік послуг, які надаються бюджетними закладами надання соціальних послуг.

Тема 6. Структура центрів надання соціальних послуг

Структурні підрозділи центрів надання соціальних послуг: правові засади та специфіка роботи. Порядок створення та діяльності. Відділення соціальної роботи. Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Відділення натуральної допомоги. Відділення соціальних послуг за місцем проживання. Відділення надання соціальних послуг в умовах денного перебування. Стаціонарна/денна служба (стаціонарне/денне відділення) соціально-психологічної реабілітації дітей. Відділення надання соціальних послуг в умовах цілодобового перебування/проживання.

Тема 7. Територіальні центри соціального обслуговування населення

Територіальний центр соціального обслуговування: статус, порядок утворення, реорганізації та ліквідації. Критерії діяльності територіальних центрів соціального обслуговування. Принципи діяльності територіальних центрів. Методичне забезпечення діяльності територіальних центрів. Організація мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального обслуговування. Фінансове та ресурсне забезпечення територіальних центрів.

Тема 8. Специфіка структурних підрозділів територіальних центрів соціального обслуговування населення

Структурні підрозділи територіального центру. Відділення соціальної допомоги вдома. Відділення денного перебування. Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання. Відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги. Перелік соціальних послуг, умови та порядок їх надання структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування.

Тема 9. Сучасні виклики та перспективи розвитку системи соціальних служб та закладів України

Перспективи розвитку мережі надавачів соціальних послуг у територіальних громадах. Децентралізація та розширення повноважень територіальних громад у сфері соціальних послуг. Адаптація системи надання соціальних послуг до реалій воєнного стану та особливостей післявоєнної відбудови. Цифрова трансформація та інновації у діяльності надавачів соціальних послуг. Формування інклюзивного та безбар'єрного середовища у системі центрів, закладів і служб соціальної роботи. Адаптація передових моделей соціальної роботи у діяльності інфраструктурних об'єктів.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (НАВЧАЛЬНОТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ)

Назва змістових модулів, тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти			
	Усього	в тому числі		
		Лекції	Практичні	СР
Тема 1. Інфраструктура соціальної роботи: основні засади	13	2	4	7
Тема 2. Ресурсне забезпечення розвитку мережі об'єктів інфраструктури соціальної роботи	13	2	4	7
Тема 3. Система центрів соціальних служб	13	2	4	7
Тема 4. Спеціалізовані формування центрів соціальних служб	13	2	4	7
Тема 5. Мережа центрів надання соціальних послуг	13	2	4	7
Тема 6. Структура центрів надання соціальних послуг	13	2	4	7
Тема 7. Територіальні центри соціального обслуговування населення	13	2	4	7

Тема 8. Специфіка структурних підрозділів територіальних центрів соціального обслуговування населення	13	2	4	7
Тема 9. Сучасні виклики та перспективи розвитку системи соціальних служб та закладів України	11	2	2	7
ІНДЗ	8	-	-	8
Підсумковий контроль - диф. залік	9	-	2	7
Усього годин:	150	36	36	78

Назва змістових модулів, тем	Кількість годин			
	заочна форма здобуття освіти			
	Усього	в тому числі		
		Лекції	Практичні	СР
Тема 1. Інфраструктура соціальної роботи: основні засади	16	2	2	12
Тема 2. Ресурсне забезпечення розвитку мережі об'єктів інфраструктури соціальної роботи	14	1	1	12
Тема 3. Система центрів соціальних служб	15	1	2	12
Тема 4. Спеціалізовані формування центрів соціальних служб	14	1	1	12
Тема 5. Мережа центрів надання соціальних послуг	15	1	2	12
Тема 6. Структура центрів надання соціальних послуг	14	1	1	12
Тема 7. Територіальні центри соціального обслуговування населення	14	1	1	12
Тема 8. Специфіка структурних підрозділів територіальних центрів соціального обслуговування населення	14	1	1	12
Тема 9. Сучасні виклики та перспективи розвитку системи соціальних служб та закладів України	14	1	1	12
Контрольна робота	9	-	-	9
Підсумковий контроль - диф. залік	11	-	2	9
Усього годин:	150	10	14	126

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Інфраструктура соціальної роботи: основні засади

1. Інфраструктура соціальної роботи: сутність, функції, класифікація.
 2. Багаторівневий підхід до організації мережі об'єктів інфраструктури соціального призначення.
 3. Нормативно-правові основи створення та забезпечення діяльності інфраструктурних об'єктів соціальної роботи.
 4. Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: цілі створення, умови та порядок функціонування.
 5. Проблеми деінституціалізації надання соціальних послуг.
- Література: [5-8; 12; 14-15; 19-21; 24]

Тема 2. Ресурсне забезпечення розвитку мережі об'єктів інфраструктури соціальної роботи

1. Визначення, види ресурсів розвитку мережі соціальних об'єктів (фінансові, кадрові, матеріально-технічні, інформаційні, методологічні, управлінські).
 2. Бюджетне інвестування розвитку мережі закладів соціальної роботи.
 3. Соціальне підприємництво як інструмент інвестування інфраструктури соціальної роботи та соціальних послуг.
 4. Використання механізмів державно-приватного партнерства у сфері соціальної інфраструктури.
 5. Фандрайзинг та грантрайтинг у соціальній роботі.
- Література: [1; 7-8; 10; 12; 14-18]

Тема 3. Система центрів соціальних служб

1. Історія розвитку соціальних служб в Україні та світі.
 2. Правові основи та порядок створення і функціонування центрів соціальних служб.
 3. Структура та організація системи соціальних служб.
 4. Зміст діяльності та основні завдання центрів соціальних служб на усіх територіальних рівнях.
 5. Порядок створення та умови функціонування центрів соціальних служб.
 6. Принципи діяльності.
 7. Перелік послуг, які надаються центрами соціальних служб.
 8. Організація та управління діяльністю соціальних служб.
 9. Методичний та інформаційний супровід діяльності центрів базового рівня.
- Література: [4; 8-9; 12; 14-15; 23]

Тема 4. Спеціалізовані формування центрів соціальних служб

1. Загальні засади функціонування спеціалізованих формувань центрів соціальних служб.

2. Сутність спеціалізації та класифікація спеціалізованих формувань.
 3. Методики та технології спеціалізованої соціальної роботи.
 4. Стаціонарні та денні служби (відділення), їх напрями діяльності.
 5. Центри соціально-психологічної допомоги.
 6. Служби первинного соціально-психологічного консультування.
 7. Мобільні бригади екстреного реагування.
 8. Система управління центрами соціальних служб.
- Література: [4; 8-9; 12; 14-15; 22]

Тема 5. Мережа центрів надання соціальних послуг.

1. Надавачі соціальних послуг: поняття та класифікація.
 2. Нормативно-правове регулювання створення та діяльності центрів надання соціальних послуг.
 3. Надавачі соціальних послуг державного/комунального сектору.
 4. Бюджетні заклади надання соціальних послуг: порядок утворення, реорганізації та ліквідації.
 5. Методичний та інформаційний супровід діяльності центрів надання соціальних послуг.
 6. Основні завдання та функції центрів надання соціальних послуг.
 7. Перелік послуг, які надаються бюджетними закладами надання соціальних послуг.
- Література: [3; 5-7; 10-12; 14-15]

Тема 6. Структура центрів надання соціальних послуг

1. Структурні підрозділи центрів надання соціальних послуг: правові засади та специфіка роботи.
 2. Порядок створення та діяльності.
 3. Відділення соціальної роботи.
 4. Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.
 5. Відділення натуральної допомоги.
 6. Відділення соціальних послуг за місцем проживання.
 7. Відділення надання соціальних послуг в умовах денного перебування.
 8. Стаціонарна/денна служба (стаціонарне/денне відділення) соціально-психологічної реабілітації дітей.
 9. Відділення надання соціальних послуг в умовах цілодобового перебування/проживання.
- Література: [3; 5-7; 10-15]

Тема 7. Територіальні центри соціального обслуговування населення

1. Територіальний центр соціального обслуговування: статус, порядок утворення, реорганізації та ліквідації.

2. Критерії діяльності територіальних центрів соціального обслуговування.
 3. Принципи діяльності територіальних центрів.
 4. Методичне забезпечення діяльності територіальних центрів.
 5. Організація мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального обслуговування.
 6. Фінансове та ресурсне забезпечення територіальних центрів.
- Література: [2; 5-7; 11; 14-15]

Тема 8. Специфіка структурних підрозділів територіальних центрів соціального обслуговування населення

1. Структурні підрозділи територіального центру.
 2. Відділення соціальної допомоги вдома.
 3. Відділення денного перебування.
 4. Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання.
 5. Відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги.
 6. Перелік соціальних послуг, умови та порядок їх надання структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування.
- Література: [2; 5-7; 11; 14-15]

Тема 9. Сучасні виклики та перспективи розвитку системи соціальних служб та закладів України

1. Перспективи розвитку мережі надавачів соціальних послуг у територіальних громадах.
 2. Децентралізація та розширення повноважень територіальних громад у сфері соціальних послуг.
 3. Адаптація системи надання соціальних послуг до реалій воєнного стану та особливостей післявоєнної відбудови.
 4. Цифрова трансформація та інновації у діяльності надавачів соціальних послуг.
 5. Формування інклюзивного та безбар'єрного середовища у системі центрів, закладів і служб соціальної роботи.
 6. Адаптація передових моделей соціальної роботи у діяльності інфраструктурних об'єктів.
- Література: [2; 5-7; 11; 14-15]

6. САМОСТІЙНА РОБОТА. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота має на меті формування пізнавальної активності здобувачів вищої освіти, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з

навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо.

№ з/п	Назва теми та зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	<i>Тема 1. Інфраструктура соціальної роботи: основні засади</i> Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12
2.	<i>Тема 2. Ресурсне забезпечення розвитку мережі об'єктів інфраструктури соціальної роботи</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12
3.	<i>Тема 3. Система центрів соціальних служб</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12
4.	<i>Тема 4. Спеціалізовані формування центрів соціальних служб</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12
	<i>Тема 5. Мережа центрів надання соціальних послуг</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12
	<i>Тема 6. Структура центрів надання соціальних послуг</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12

	<i>Тема 7. Територіальні центри соціального обслуговування населення</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12
	<i>Тема 8. Специфіка структурних підрозділів територіальних центрів соціального обслуговування населення</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12
	<i>Тема 9. Сучасні виклики та перспективи розвитку системи соціальних служб та закладів України</i> Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3. Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	7	12
	<i>Підготовка до контрольних заходів</i>	15	18
	<i>Разом:</i>	78	126

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДЕННОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувачів вищої освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Мета: прищеплення та розвиток навичок і вмінь самостійної роботи над науковою літературою, аналітичного мислення, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичних знань з дисципліни та їх застосування на практиці.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять, самостійної підготовки і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Завдання для науково-дослідної роботи: підготовка повідомлення-презентації на одну із тем навчальної дисципліни (на вибір).

Час, потрібний для виконання індивідуального завдання, складає 10 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної

роботи здійснюється слухачем в індивідуальному порядку відповідно до рекомендацій викладача.

Оцінюється робота у 10 балів. Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

- своєчасність виконання;
- повнота викладу матеріалу;
- якість виконання завдання;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

8. ТЕМАТИКА ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

8.1. Виконання контрольної роботи передбачає письмове розв'язання завдань за відповідним варіантом. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з даної дисципліни. Здобувач може запропонувати власну тему завдання, що відповідає змісту навчальної дисципліни.

8.2. Методика розподілу варіантів контрольних робіт визначається викладачем.

8.3. Контрольна робота з дисципліни складається з двох частин:

- теоретична частина: поглиблена відповідь на теоретичне питання),
- практична частина: передбачає самостійний аналіз здобувачами вищої освіти визначених викладачем практичних аспектів.

8.4. Контрольна робота виконується державною (українською) мовою.

8.5. Контрольна робота повинна мати самостійний характер. Здобувач вищої освіти може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу з даної проблеми. Недопустимо запозичення тексту, фактичних даних із літературних джерел без посилання на них.

8.6. Контрольна робота виконується та надсилається для перевірки у міжсесійний період, але не пізніше як за 30 днів до початку сесії для заочної форми навчання, передбаченої навчальним планом

8.7. Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 15 сторінок комп'ютерного тексту.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Багаторівневий підхід до організації мережі об'єктів інфраструктури соціального призначення.

2. Бюджетне інвестування розвитку мережі закладів соціальної роботи.

3. Соціальне підприємництво як інструмент інвестування інфраструктури соціальної роботи та соціальних послуг.

4. Механізми державно-приватного партнерства у сферах соціальної інфраструктури.

5. . Проблеми та перспективи розвитку мережі соціальних служб в Україні.
6. Розвиток мережі надавачів соціальних послуг у територіальних громадах.
7. Мультидисциплінарний підхід з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального обслуговування.
8. Реформування мережі закладів надання соціальних послуг в Україні в умовах децентралізації
9. Центри соціально-психологічної реабілітації дітей: структура, функції та особливості організації роботи
10. Стаціонарні заклади соціального обслуговування та розвиток альтернативних форм догляду в Україні
11. Оцінка якості та ефективності надання соціальних послуг у комунальних закладах.
12. Центр надання соціальних послуг як ключова установа базового рівня в територіальній громаді.
13. Трансформація функціоналу та ролі центрів соціальних служб у соціальному супроводі осіб у складних життєвих обставинах
14. Простір соціальної адаптації та активного довголіття на базі територіальних центрів соціального обслуговування.
15. Малі групові будинки та будинки сімейного типу як альтернативні об'єкти розміщення дітей-сиріт у системі соціальних закладів
16. Спеціалізовані заклади для вразливих категорій та осіб у кризових станах
17. Ветеранські простори як новітні об'єкти комплексної соціально-психологічної допомоги та адаптації.
18. Центри життєстійкості: структура, принципи безбар'єрності та безкоштовні послуги для населення.
19. Недержавні та міжсекторальні об'єкти надання послуг: специфіка роботи.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу; використовуються наочні матеріали; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз

конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; перевернутий клас; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; формувальне оцінювання, перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Технологічна складова забезпечує безбар'єрність та доступність навчального контенту шляхом застосування трьох ключових принципів: множинні способи залучення здобувачів вищої освіти (вибір тем, рівня складності та форм роботи), множинні способи репрезентації матеріалу (подання інформації в текстовому, графічному, аудіальному та відеоформатах); множинні способи дії та вираження (можливість здобувачів вищої освіти обирати інструменти для виконання завдань та демонстрації засвоєння знань).

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

10.1. До переліку питань для підсумкового контролю виносяться найбільш важливі для опанування дисципліною питання, які об'єднують та узагальнюють окремі позиції, що вивчалися під час навчання, закріплюють та перевіряють ступінь опанування найважливішими навичками та компетенціями.

10.2. Перелік питань для підсумкового контролю надається здобувачам вищої освіти на початку семестру вивчення дисципліни.

11. КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти складається з двох етапів:

- поточного контролю роботи здобувачів освіти;
- підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів освіти є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуального завдання/контрольної роботи.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок здобувачів освіти передбачає застосування таких видів: тестові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій; ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; тощо. Оцінювання здійснюється за національною шкалою. Оцінювання результатів навчання з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань на практичних заняттях, результатів самостійної роботи, виконання індивідуальних навчально-дослідних (для денної форми навчання) та контрольних робіт (для заочної форми навчання) з дисципліни.

На останньому практичному занятті визначається накопичувальний бал поточної успішності за формулою: сума усіх оцінок за поточну діяльність поділена на кількість завдань (тем) та помножена на 12. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни: за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів. Підсумкова оцінка успішності з освітнього компонента для здобувачів, які успішно виконали програму освітнього компонента, є простою сумою оцінки за поточну та підсумкову успішність.

Відповідність оцінок за національною та 100-бальною шкалами подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Національна оцінка	Бали за поточне оцінювання	Бали за підсумкове оцінювання	Загальна оцінка з дисципліни
«5» (відмінно)	54-60	36-40	90-100
«4» (добре)	42-53	28-35	70-89
«3» (задовільно)	36-41	24-27	60-69
«2» (незадовільно)	0-35	0-23	59 та нижче

Результати оцінювання навчання здобувача вищої освіти заноситься у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти.

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення студентів з освітнього компонента, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«A»	Найкращі 10% студентів
«B»	Наступні 25% студентів
«C»	Наступні 30% студентів
«D»	Наступні 25% студентів
«E»	Останні 10% студентів

Шкала ECTS є відносною та встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

12.1. Нормативно-правові акти:

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 №2456-VI (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-VI#Text>

2. Деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг): постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1417-2009-%D0%BF#Text>

3. Деякі питання діяльності центрів надання соціальних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 177. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/177-2020-%D0%BF#n10>

4. Деякі питання діяльності центрів соціальних служб: постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 479. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/479-2020-%D0%BF#n13>

5. Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.2020 № 185 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2020-%D0%BF#Text>

6. Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99-2021-%D0%BF#Text>

7. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#n107>

8. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21.06.2001 № 2558-III (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14#Text>

12.2. Основна література:

9. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку / С. В.Толстоухова та ін. К.: Академпрес, 2015. 112 с.

10. Дубич К. В. Механізми державного управління соціальними послугами: зарубіжний досвід та українські реалії : монографія / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : Інформ.-аналіт. агентство, 2015. 379 с.

11. Кравченко М. В. Соціальні послуги територіальних громад України: актуальні потреби, проблеми, можливості. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. №9(15). С. 206-216.

12. Мельничук Л. М. Державне управління соціальним розвитком регіонів: реалії та перспективи: монографія. Луцьк, 2018. 440 с.

13. Мокрицька Н. П. Про систему закладів надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського університету: серія: Право* / голов. ред. Ю. М. Бисага. Ужгород, 2023. Т. 1. Вип. 77. С. 213-218.

14. Слезанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. 382 с.

15. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 219 с.

16. Тимошко Г. М. Організація діяльності державних і спеціалізованих соціальних служб : навчальний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2011. 248 с.

12.3. Додаткова література:

17. .Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / [О. М. Денисюк та ін.] ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Громад. орг. "Асоц. соц. розвитку через право". Ужгород : РІК-У, 2023. 418 с.

18.Державне інвестування в соціальний розвиток (інфраструктурний аспект)/ Новіков В.М., Макарова О.В., Откидач М.В. / тех. ред. Герасименко І.В.: Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. Київ, 2020. 90 с.

19.Динаміка, структура та проблеми інвестування в соціальну інфраструктуру: кол. моногр. / В.М. Новіков, Ю.О. Каряїн, А.Г. Гвелесіані / за наук. ред. д.е.н., проф. В. Новікова: Над. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи; Ін-т укр.-польск. спів- прац; Вищ. школ. тур. та ін.-х мов у Варшаві. Київ, 2021. 94 с.

20. Ковальська Л. Л., Салівончик О. М. Соціальна інфраструктура регіону: механізми формування та розвитку : монографія / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Луцьк. нац. тех. ун-т. Луцьк : Ж. В. Гадяк, 2012. 226 с.

21. Мельничук Л. М., Кравченко М. В. Розвиток соціальної сфери України на засадах державно-приватного партнерства. *Science and education in the third millennium: information technology, education, law, psychology, social security and work, management*. International collective monograph. Volume II. Institute of Public Administration Affairs. Lublin, Polska, 2025. 410 p. 206-244

22. Мельничук Л. М. Формування інтегрованої системи послуг соціогуманітарного спрямування в умовах децентралізації. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2018. Т. 29 (68). № 3. С. 62-67.

23. Нормативно-правове забезпечення діяльності центрів соціальних служб для молоді. Ч. І. К.: ДЦССМ, 2013. 762 с.

24. Організація діяльності консультативних пунктів «Довіра» центрами соціальних служб для молоді: метод. посіб. / за ред. П. Б. Лазаренка, І. М. Пінчук. – К., 2003. – 138 с.

25.Олійник, Г. М., Петришин, Л. Й. Організація волонтерської роботи майбутніх соціальних працівників у центрах соціальних служб. 2022.

26.Соціальна робота у період кризових змін. Сучасні візії: колект. монографія / [М. Ю. Галатюк та ін.] ; за наук. ред. Пелеха Юрія Володимировича ; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, Каф. педагогіки, освіт. менеджменту та соц. роботи. Рівне : Волинські обереги, 2023. 306 с.

27.Melnychuk, L., Gorinov, P.& Hohol, T. Implementation of innovations in the public administration system for the social sphere: reform of the

deinstitutionalization process in Ukraine. Public Policy and Accounting. 2021. 2(4). С. 9-16.

28. Melnychuk L. Creating a Barrier-Free Space as a Component of Achieving Social Security in the Context of Modern Challenges and Threats (Створення безбар'єрного простору як складова досягнення соціальної безпеки в умовах сучасних викликів і загроз) Social Studies: Theory and Practice 2022. Vol. 13 Nr. 2/. pp. 81–101.

12.4. Інформаційні ресурси:

29. Лабораторія законодавчих ініціатив. URL: <https://parlament.org.ua/>

30. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

31. Реєстр надавачів соціальних послуг / Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/reestr-nadavachiv-socialnih-poslug.html>

32. Соціальні звіти / Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/20083.html>